

*
Majelen minden kedden*
Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt 50 kr.
Fél évre 2 frt 30 kr.
Negyed évre 1 frt 20 kr.
Egyes szám 10 kr.

HONTI LAPOK

*
Szerkesztőség és
kiadóhivatal
I P O L Y S Á G.
Hivatalos és magánhirdetéseket mérsékelt árszabás szerint.

Felelős szerkesztő: HALÁSZ FERENC.

Ipolyság, 1897. november 2.

Cikkely a halfarku szürről.

— november 1.

Lapunk mult számában adtunk közlést arról az örvendetes tényről, hogy a kormány városunkban megyénk számára külön pénzügyigazgatóságot szándékozik fölállítani, és az már jövő év augusztus elsején működését már tényleg megkezdené.

E tény ötletéből egyik tisztelt nógrádi lapkollégánk, a „Nógrád-honti Ellenzék“ a nosztalgia szépítő és alakító erejével ir diti-rambot Zichy Jenő grófról, és áradozva mondja, hogy a pénzügyigazgatóságot Zichy Jenő gróf szerezte meg, a miért is megyénket, de különösen városunkat az emberi erények legszebbikére: örök hála buzditja Zichy Jenő gróf iránt.

Legyen megbocsátva nekünk, ha mi ebben a dologban tisztelt lapkollégánk szemüvegét föl nem tehetjük. Nálunk olyan nyilvános száraz — igaz valóság, hogy, ha a pénzügyigazgatóság végre-valahára hussá és vérré válik, — törvényhatóságunk buzgólkodásán felül egyedül és kizárólagosan Horváth Béla

főispán neve leszen áldott. Mindenki tudja, hogy a pénzügyigazgatóság egyik legszebb ambíciója, állandóan abban fáradoz, levelez a miniszterrel és ugyszólván kavicsokon hordja el utból a financiális és egyéb nehézségek akadályhegyeit.

Az senki előtt se valami nagy ujság, hogy Zichy Jenő grófnak nagy vagyona mellett meg van az a zsenialitása, hogy a közérdek nevében tett dolgaiból az ő szeretlen egyéni becsvágya javára művészen le tudja szűrni a maga nagy provizióját. De az se titok, hogy egy cikluson túl még nem volt továbbra képviselője egy kerületnek. Hiszen legutóbb a borbói kerületből azért jött át hozzánk, mert nem törődve a kerületével, öt év elég volt arra, hogy ő meg a kerülete kölesönösen kiábránduljanak egymásból. Mi is, bármilyen nehezen megy is, kezdünk megnyugodni a keserű sorsba, hogy öt évig gyűjtött csalódás után felbomlik vele a szivviszonyunk. Eddig semmit sem tett.

Schiller Antalnak van egy tréfás karadája: mi kell ahhoz, hogy egy vén kisasszony tengeri szüzzé változzék át? Semmi egyéb csak, egy vén kisasszony, meg egy — he-

ring. No meg valamelyes kis fantázia. Akkorka éppen, a melylyel valaki elhihesse, hogy Zichy Jenő gróf fogja Léváról ide átgurítani a pénzügyigazgatóságot.

Ipolyság november 1.

Megyénk virilistái. Megyénk igazoló választmánya összeállította törvényhatóságunk legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak 1898 évre való névjegyzékét. A névsort *Majthényi László báró* v. b. t. t. nyitja meg 7124 frt 62 kr. adóval, és *Eichenwald Lajos* zárja be 300 frt 56 kr. adóval.

Közigazgatási bizottságunk holnap, szerdán délelőtt rendes havi ülését tartja meg *Horváth Béla* főispán elnöklété alatt.

Paczolay Gyula.

Ha valakire, ugy bizonyosan reá nagyon találóan lehet alkalmazni, hogy ő a vármegyében s főleg annak tisztikarában pótolhatlan irt hagyott maga után. Egy ritka jellem szállt vele a sirba, olyan, a milyent nem csak a megyénkben, de messze földön is hiába keresnénk. Egy puritán lélek, egy antik jellem volt az elköltözött. Nem e korba való.

Mert őt sokan meg nem értették és azért neki elég ellenségei is voltak. A mai

Visszaemlékezés.

*Alkonyodik, este lesz már lassan,
Kályhában a tűz oly vígan ég,
Jer, csevegjünk róla bizalmasan,
Multunkról oly édes a beszéd.*

*Mikor látjuk a mi kis falunkat,
A szent helyet, hol szerelmünk nőtt?
Minden fűszál tudta a titkunkat,
Szellő vitte a mit ajkunk szótt.*

*A madárka csókjainkat leste,
Keble sejtelmektől pihgett,
S eldalolta holdvilágos este
Szerelmünket, melyet ellesett.*

*Nyári est volt... A tó szélén álltunk.
Fenn is, lenn is meny mosolyga ránk,
De a meny mit a szivünkben láttunk,
Ragyogóbb volt, csupa tűz és láng.*

*S emlékszel az utszéli keresztre,
A megváltó bus vonásira?
Azokra a megtört szép szemekre
Esküdtél, hogy el nem hagysz soha.*

*S szeretni fogsz... Megtartottad édes?
De hisz ugy-e minek kérdenem:
Ugy is tudom, hogy szived mit érez,
Mig itt pihen fejed keblemen.*

Szánthó Árpádné.

A sziv.

Aranymadár meghal. Talán még ma, talán holnap, egy hét, vagy egy hónap mulva, az azonban bizonyos, hogy nem éri meg, mire még egyszer kizöldülnek a lombok. — Mire még a virágokat lehevastja az őszi borulat, — Aranymadár is elköltözik messzire, domboru hant alá.

Nagy kék szemei, amelyekben annyi melegség és annyi szenvedés sugárzik, lecsukódnak, kékeres, vékony fehér kezecskéit egymásra rakják a mellén, teritenek rá himzett szemfedőt és hullajtanak a koporsójára égő könyveket.

Nagy szenvedés lesz az. Aranymadár ránk hagyja örökbe mindazt a keserű fájdalmat, amely most az ő szivét fojtogatja.

Szegény, szegény kicsi Aranymadár! Nagy ideje már, hogy abbanhagyatta velem a mesemondást. Az arcáról lassankint lehervadt az a rendes, méla mosoly, amely azelőtt leplezte a fájdalmát. Nem birta már tovább.

Állottunk egy enyhe tavaszi estén, a nyitott ablak mellett, némán. Lenn csupa élet volt az utca Szürkeruhás urak, világos tolettes hölgyek, dologról hazatérő munkások, kimenős cselédleányok jöttek mentek az aszfalton. Nagybárá párjával mindenik, mosolyogtak és kacagtak, öszszenevették és szorongatták egymás kezét.

Ez a bolond május megrészegíti az embereket, ugy, hogy félreacsapják a kalapjukat és fütyre csücsörítik az ajkaikat. Tele vannak könnyelműséggel és szerelemmel, — mintha egyéb dolguk, gondjuk se volna, csak csókolózni és hajszolni a csókot.

Ott ment el az ablak alatt egy kékinges mesterlegény és cipelt a karján egy pirosképű szolgálót. — Nagyon ragyogott a szemük és a mesterlegény jó hangosan ezt mondta;

— Nem adnálak oda a Tündér Ilonáért. Aranymadár elmosolyodott és rám nézett azután hirtelen elfutott az ablaktól,

protekción, atyafiságos, pártoskodó, a nagyok, a hatalmasok előtt hajlongó, a gazdagok előtt kalapot emelő világban, a hol az emberek viaszból vannak, idomíthatók tetszés szerint, Paczolay Gyula megmaradt *sziklának*, keményen, törhetőnül, változatlanul.

Nem nád volt ő, — mint kortársainak nagy része, — a mely hajlik jobbra, hajlik balra, hanem *tölgy* volt ő, erős tölgy, mit a fergeteg — mint a költő mondja — ki képes dönteni, de méltóságos derekát meg nem görbitheti!

Sok vihar számos nagy fergeteg tépte a büszke tölgyet, de ő állt szilárdan, tartották erősen gyökerei: *az igazság, a becsületesség, a kötelességérzet.*

Éltének ugyyszólván teljét a megyének szentelte. A megyei hivatalok legfelősségteljesebbikének *az árvaszéknek* élt egész életén keresztül.

A mint 18 évvel ezelőtt a megyei pályára lépett, mindjárt az árvaszékhez került mint jegyző s ott vitte fel hosszú, küzdelmes, lelkiismeretes munkálkodással egész az árvaszéki elnökségig.

Ha más hivatal betöltéséhez is első kellék a részrehajlatlan igazság alkalmazása a lelkiismeretesség szigora, a munka fáradhatatlansága, úgy mennyivel inkább főfontosságú mindez az árvaszéki tisztség kebelében, a hol a közbizalom az árvák, a tehetetlen, gyonge, gyámoltalan árvák kincsét, neveltetésének felügyeletét, egész jövőjét bizza a köztisztviselőkre.

Hogy Paczolay Gyula mennyiben birt a kollékekkel, minek azt bővebben felsorolni. Elismerik ezt még volt ellenségei is. Ha Paczolay Gyula jelleméhez a szolid, egy cseppet sem gáncoskodó, jóízű humor csak egy nagyon kis része hozzáférhet — mert illő, hogy komolyan írjunk róla, ki maga is a komoly, a száraz munkásság, a hivatalos téren a tréfát egy cseppet sem értő rideg óvatosság példányképe volt, úgy a mi „*édes öcsénk*“-et (ez volt kedves szavajárása) a mondabeli *Argusszemek*hez hasonlíthatnók; — 100

odavette magát a pamlagra és el kezdett zokogni keservesen, szenvedélyesen, csilapíthatatlanul. Az egész teste vonaglott és eltartott egy negyedóraig, amíg kisírta magát. Akkor felemelkedett, az arca sápadt volt, mint a halotté, megfogta a kezemet s csendesen ingatva a fejét, mondotta:

— Hallotta . . . És ő . . . engemet . . . Istenem! hát minek is élek még én! Hát mit ér nekem az élet!? Mondja . . .

Megérezte a kezemen, hogy még jobban reszked az övénel. Csodálatosan lágy, könyekben fuló hangon folytatta:

— Én tudom, hogy maga . . . De hát tehetek én róla, hogy nem tehetek mást, nem, nem lehet . . . Az olyan nyomorultan bánt velem és maga olyan jó hozzám és mégis . . . Nagyon hálátlan vagyok, ugy-e nagyon? . . . De látja meg is bűnhődtem érte. Így elpusztulni! Így . . .

Ezt nem lehetett hallgatni: közbevágtam.

— Ne beszéljen elpusztulásról kis Aranymadár. Tudja, hogy nagy bűn az gyöttrödni és bánkódni egy elrepült álom miatt. Maga okos kis leány, Aranymadár, magának végre is tudnia kell azt, hogy az álmok esálnak.

Aranymadár tagadólag rázta a fejét és szomorú, mély meggyőződéssel mondotta:

szeme volt Argusznak, a mindenlátónak, a melyeket még az álom sem fogott be s mely Argusszemek a gyanokvólag feszült éberségnek képes kifejezését teszik.

Csak hogy a mi Argusunknak nem száz, de annyi szeme volt, a hány gyámoltja, árvája. Lehet, hogy ezer, lehet, hogy annál is több.

Lankadatlan buzgalommal, kitartó szívossággal, egyforma érdeklődéssel viseltetett ő minden árvájának ügye, baja iránt. Nem tett ő különbséget a között, a ki selyempaplan alatt született, vagy a ki rongyok közt jött a világra; a kinek százezei voltak, vagy a ki egy hold földet mondhat magáénak. A t. gyámok és gondnokoknak nem ment Paczolayval oly könnyen a dolguk. Pedig az emberek szeretnek mindent simán, könnyen és gyorsan elintézni. Paczolay pedig *a törvény embere* volt.

Sokszor talán tulságos pedantériával, de mindenkor tiszta meggyőződésből, a gyors, könnyű elintézés elé oda-oda gördített egy paragrafust, a mely, ha a gondnok vagy gyámnak vagy azok ügyvédjének nem is volt inyére, de a gyámoltnak, a kiskorúnak minden bizonytalanságnak volt. Az emberek hogy szeretnék azután az ilyen embert?

Egy olyan tisztviselőt, a kivel nem lehet — okosan beszélni? Mondjuk azt, hogy sokszor talán túl bizalmatlan is volt az emberek iránt. De valljuk meg azután azt is, hogy sajnos, de nagy oka volt neki bizalmatlannak lenni embertársaihoz.

És gondoljuk meg azt is, hogy ép az árvaszék az a hivatal, a hol bármily nagy pedantéria jobb, mint az ügyek felületes, könnyű, ugynevezett „barátságos“ elintézés.

A „kérlelhetlen“ embert elvitte a kérlelhetlen halál.

A gondjaira bizott árvaszékét árván hagyta.

Nem volt ideje már hozzá, hogy a honti árvaszékot a minta-hivatalok elsejévé avassa.

— Nem az álom csal, hanem az ébredés.

Sokáig hallgattunk. A szobára ráborult az alkonyat homálya. Aranymadár a tenyerébe fektette az állát és szótlanul nézett maga elé. Valami kemény, hideg kifejezés ült az arcára, amelyet még seha sem láttam rajta. Valami hirtelen támadt rémület fogott el. Ez a tekintet egy határozatlan fenyegetés volt és nem tudom ki ellen. Ki akartam verni a keserűséget, gondolatokat a fejéből

— Ne beszéljünk erről, — mondottam — hanem hallgasson ide. Hunyja le a szemeit, úgy jobban megy: elmondok magának egy mesét, olyan szépen még nem hallott.

Legyintett a kezével.

— Sohse fárassza magát, nem hiszek én már a mesében sem.

Ezt száraz tompa hangon mondogatta. Nem lehetett vitázni vele.

Hogy mikorlett beteg, azt nem is lehet pontosan megmondani. Egyszer lustálkodni kezdett. Sokat heverészett a pamlagon mozdulatlanul, fehér arccal bámulva a levegőbe, néha lehunyta a szemét, mintha aludnék és végre nem akart egyáltalában felkelni.

Mert ő is mint elnök, ha nem is szigoru kötelessége, neki állt a munkának és igyekezett a mult vétke miatt a közönségben, különösen a népben az árvaszék iránt megrendült bizalmat fényesen visszaszerezni.

A sors megtagadta tőle, hogy fáradtságának, példaszerű munkásságának, a kötelességteljesítés bajnokosságának gyümölcseit már itt a földön élvezhesse, de erős a hitem, hogy ő nagy lélek, ő tiszta ember, ő jó családapa, ő meringathatlan barát, ő vas jellem az égben elnyeri jutalmát, a mely azonban nem lesz zavartalan békességű, mert hogy is tudhatna ő nyugodni, mikor aggódó tekintete a sok ezer gyámoltján kívül most még az ő három kis árvájának sorsát is kíséri.

Ki annyi árvának a gondját oly lelkiismeretesen viselted, majd viseli árváidnak gondját a vármegyé. P. E.

A h é t r ő l.

— november 1.

— **A főispán fogadónapja.** *Horváth* Béla főispán holnap szerdán rendes fogadónapját megtartja.

— **A társaságból.** *Horváth* Béla főispán és neje csülörtökön *Konkoly* Thege Sándoréknál és *Somogyi* Lászlóéknál Szántón és Deménden tettek látogatást. — *Ivanka* Oszkár orsz. képviselő és családja véglegesen Budapestre költöztek.

— **Királyi elismerés.** *Verebély* József ipolysági járásbírónak nyugalomba menése alkalmából a király szolgálati érdemeiért legmagasabb elismerését fejezte ki.

— **Evangelikus istentisztelet.** Egy szép ünnep folyt le vasárnap a városház nagytermében. — *Paulinyi* Dániel missiói lelkész tartott evangelikus híveinknek istentiszteletet, melyen a vidéki hívőkkel együtt mintegy hatvanan vettek részt. A lelkész igazán lendületes szónoklatán a hívők épültek. Szép

A mamája nógatta:

— Aranymadár, ne lustálkodjál! Hanem kelj fel!

Mosolyogva felelte!

— Nem lehet kis mamám! Nem tudok.

És nem kelt fel semmi kérésre, semmi biztatásra. Nem kell neki se a séta, se a napfény, se a virág. Legjobb így a félhomályos szobában, leeresztett függönyök mögött elfeküdni mozdulatlanul egész órákon keresztül, mindég fehérebbre válva, egyre fogyva, míg aztán egy napon egészen elfehéredik és egészen elfogy az ember.

Eljött a doktor bácsi és megvizsgálta az ere lüktetését, a homloka forróságát, a aziva dobogását. Aranymadárnak ezt mondotta:

— Nincs semmi baj! De éppen semmi!

Hozzánk pedig így szólt a szomszéd szobában:

— A kis leányt én meg nem menthetem. Ez a gyerek meg akar halni, én nem tudom, miért; nem is kutathatom, de tudom, hogy meg akar halni. A szive . . . a szive, az oda van . . .

Az édesanyja összeroskad, ha meg nem fogjuk. A könyvek elöntik az arcát és kétségbeesetten dadogja:

dolog volt az is, hogy *Herczegh* Vince harmoniumjátékával, dalegyletünk néhány tagja pedig egyházi énekkel emelték az ábitatot.

A bíróság köréből. *Markó* István vámosmikolai kir. aljárásbíró szabadságidejét befejezte. — Az igazságügyi m. kir. miniszter *Pazár* Zoltán dr. korponai kir. aljárásbíró egy hónapi határidőre a vámosmikolai kir. járásbíróhoz kiküldte a rendeltetést.

Paczolay Gyula halála. *Paczolay* Gyula árvaszéki elnök e hó 27-én 54 éves korában hirtelen meghalt. Kezén egy igénytelen sebe volt, melyből elhanyagolás folytán vérmérgezés támadt és ez ölte meg, Tetemeit e hó 28-án szentelték be, s koszorúkkal halmozott ravatalánál kondoleált *Czibulya* László alispán vezetése alatt a vármegye tisztikara. Tisztviselő társai nevében *Hederváry* Lajos helyettes árvaszéki elnök mondott szépen kidolgozott, megindító gyászbeszédet. A kihült tetemeket másnap helyezték örök nyugalomra Szügyön. Lapunk más helyén emlékezünk meg róla a kegyelet és elismerés hangján megszólaltatott nekrolóiban.

Rózsaszínű rovat. Egy városunkban is járt mesés szép leány boldogságáról ad hirt egy Szarajevóból érkezett kartonlap *Csimponériu* Dénes boszniai cs. és k. posta és távirat főigazgató leánya, *Soltész* Istvánné drné nővére Ilonka e hó 6-án kel egybe *Landauer* Béla dr. közigazgatási gyakornokkal Szarajevóban. — ifj. *Lakner* László lévai uradalmi intéző a mult héten váltott jegyet *Majláth* Flórával, *Majláth* István kiskereskedési földbirtokos, volt barsi főispán bájos leányával.

Csillaghullás. A novemberi katonai előléptetések több megyénkbelinek is meghozták a csillaghullás örömét. *Fabriczius* László és *Sághi* József honvédhadnagyok főhadnagygyá léptek elő, *Martsán* Ferenc 16-ik cs. és kir.

— De ez nem lehet, doktor ur: ez nem lehet. Mit csinálók én, az én egyetlen, drága gyermekem, az én édes kis leányom nélkül! Önnek meg kell menteni őt egy világ árán is! Legalább tanácsot adjon, hová vigyem, délre? északra?

A doktor szomorúan mondja:

— A szívét magával viszi, délre is, északra is. Az ilyen kis leányokra vigyázni kell, nagyon kell vigyázni...

A szive... a szive öli meg a kis Arany-madarat, az ártatlan, a hívő, az összetörött gyermekszive. Én édes kis Arany-madarom, elbitorolt üdvösségem, ha ezt az én epedő, vágyó, szerető szívemet odaadhatnám a tiedért esérébe! Nem kell a mesém se kell. Meg akar halni és meg fog halni. Hiába minden okoskodás és minden kísérlet. A letörött virágot maga az Isten se tarthatja életben többé. Ragyoghat a napsugár, illatozhat a virág, a tavaszod elmúlt és az, a ki visszahozhatná hol van?

Akár lehet már venni is az aranyos cífrázatot arra a fehér koporsóra, amelyben az Arany-madár pihenni fog, lehet már himezni a szemfedőjét is, csiszolni a fehér márványobeliszket.

Arany-madár fekszik a fehér párnák között és mosolyog. Az anyja nem tud

gyalogezredbeli tisztihelyettes hadnagygyá lett. *Sárpy* György másodosztályú csendőrszázados első osztályú százados lett, *Mészáros* János csendőrszázadosunk parancsnoka pedig főhadnagygyá lépett elő.

Verebély távozása. *Verebély* József ipolysági kir. járásbíró vasárnapon adta át a kir. járásbíró vezetését *Márton* Ferenc dr. kir. aljárásbírónak, kinek meleg bucsuszavaira *Verebély* József érzékeny beszédben bucsuzott el a személyzettől. *Verebély* József nejével együtt már el is költözött Budapestre.

— **Takarékpénztárunk** vasárnap akart közgyűlést tartani a telekvétel ismert ügyében. De az érvényes határozathozatalhoz szükséges 200 részvényes helyett csak 160 részvényes jött össze, holott városunkban van vagy 300 részvény. Az újabb közgyűlés határnapja e hó 15-ike. A közönség érdeklődése a közgyűlés-határozata iránt megokolt.

A Becke baró — Simonyi párbaj-ügyben, mely súlyos feltételeinél fogva annak idején érthető szenzációt keltett a budapesti kir. ügyészség indítványára, *Becke* Arnold bárót és *Simonyi* Dénest a budapesti kir. büntető törvényszék vád alá helyezte. A végtárgyalást e hó 19-ik napjára tűzték ki.

— **Tűzbe dobattak.** Nagy nézőközönsége akadt a fővárosban a mult napokban egy igen érdekes látványosságnak, a mikor is a IX. kerületi előjáróság által kijelölt helyen *Mauthner* Ödön magnagykereskedő, kir. közjegyző jelenlétében épp úgy mint mult év hasonló időszakában az országban és az osztrák birodalom területén elhelyezett bizományi magszekrényekből el nem adott magvakat égettette el. A felhalmazott nagy tömegeből felesapó lángok rövid félóra alatt közjegyzőileg hitelesen megállapított 226,000 csomag konyhakerti és virágmagot 13450 frtnyi értékben emésztettek fel. Nagy elhatározás szükséges ahhoz, hogy ily értékű magvak, melyek legnagyobb részt még érté-

bejönni most hozzá. A negyedik szobában zokog és tördeli a kezét.

És Arany-madár mosolyogva kérdi:

— Nos mit mondott a doktor, mikor halok meg?

Nem tudok parancsolni a hangomnak, hogy ne remegjen.

— Meghalni? Ugyan, hogy beszélhet ilyen gyerekségeket, Arany-madár?

Elkomolyodik az arca és boszus hangon mondja:

— Ne haragudjék... Azt akarja, hogy magának se higgyek?

Elfordul *Hullámos*, gazdag, szőke haja, mint egy aranyáradat, elborítja a fehér vánkásokat. Nehezen, szakgatottan lélezkedik. Az utcáról elhaladó, halk zúgás hallatszik fel. Arany-madár rá néz, csak úgy maga elé mondja suttogva:

— Szívem... ugye azt mondta, — a szívem.

Ugy elszorul a torkom, hogy a hang nem tud kijönni rajta. Arany-madár pedig oda szorítja mind a két kezét a kobléro, és miatt a könyök elborítja szemét, lihegve tördeli:

— Sziz... a sziv... Jól tudom én, hogy az ől meg engem, csak hogy — nem az én szívem...

Szóllósi Zsigmond.

kesithetők volnának de a vevőközönséget nem elégítenék ki oly mértékben mint *Mauthner*-féle magvaktól megszokva vannak, ezen módon megsemmisítenének, másrészt azonban megnyugtatólag szolgálhat ezen példa a *Mauthner*-féle magot vásárló közönségnek, mert teljesen biztos lehet abban, hogy csakis legutóbbi termésű friss magot kap, mely mag úgy fajazonosság, mint hozam tekintetében mindenkor megfelel ama várakozásnak, melyet a kertészkedő közönség a *Mauthner*-féle magvakhoz joggal fűz.

Uj osztályosorsjáték. A kis-lottó ez év október havában megszűnt és s nagy magy. kir. szabadalmazott osztályosorsjáték által helyettesítették. Más államokban léteznek már ilyenek, és csak nálunk hiányzott ilyen szolid és dus esélyű lottó. Körülbelül öt hónap alatt hat osztályban 100,000 sorsjegy 50 nyeresémmel huzatik és a sorsolásra fordított tőke tizenhárom millió egyszázhatvanezer korona, melyből a legmagassabb nyeresemény a legszerencsésebb esetben egy millió korona. *Török* A. és *Társ* főelárusítók az I. osztály sorsjegyeit, melyeknek huzása november 11. és 12-én biztosan megtörténik szétküldik és pedig egy teljes sorsjegy ára 6 frt, egy fél 3 frt. egy negyed 1 frt 50 kr., egy nyolczad 75 kr. A huzás a kormány felügyelete alatt történik. Bárki bizalommal fordulhat *Török* A. és *Társ* céghez. Budapest, Váci-körút 4/P sz. alatt.

A korponai kaszinó-ügy.

Tudósítónk megbecsült tollából adjuk végszóként alábbi okos. megszívlelni való dolgokat:

A korponai ditirambból lett elógia kezd krónik-skandalózzé kifejlődni, mert nekem úgy látszik, hogy a ditiramb adta meg az impulzust a korponai hadjárathoz; de ha már napirenden van s nekem oly sejtésem van, hogy egy darabig még Korponáról fog zengni a dal, míg az ügy nagy tökéletesen tisztázva lesz, vagy még jobban belesodródik a hinárba — — dacból s sértett ambicióból.

Bajos dolog a bűnösöket keresni, kik idézték elő az átkos egyenlenséget s szívesen borítanak a multakra a feledés lepték csak a jövőre értenők meg egymást hiszen a *kaszinó még nem halt meg, csak alszik* s közös akarattal, válvetett buzgósággal fel lehetne támasztani, de azokat azután kiméletlenül kell lerántani, kik ennek útjában fognak állani. Itt talán megpendithetném az eszmét, hogy a jelenlegi kaszinó címét is kellene megváltoztatni t. i. „*Korpona és vidékének kaszinója*.” Ily kibővítéssel több tagot lehetne gyűjteni s a vidéket is az érdekeltségbe belevonni. Az engedékenységekben odáig mennék, hogy a jelenlegi tisztikar mondjon le s jobbaknak vagy alkalmasabbaknak adjon helyet. Baj a korponai kaszinóra, hogy az *intelligencia jó része évek óta nem tagja az egyesületnek*, ezeknek is meg kellene szívlelni a dolgot, hogy már hazafiságból is kvázi számitanak rájuk, most a hivatalnoki karnak nagy része s a vagyonosabb osztályból is többen hosszú évek során nem voltak kaszinói tagok s milyen helyzetbe kerültek ezek, ha vendégük jött, kurta kocsimákba vitték magukkal vagy pedig nagy félénken fölvezették a kaszinóba, a hol gyanus szemmel néztek rájuk.

Kaszinóra Korponán föltétlenül szükség van, mert csak itt lakozik a magyarság s itt hallani csak magyar szót, a többi helységben elvélve beszélnek e nyelven s ha nem lesz hol beszélni magyarul, lassan-lassan elfelejtjük.

Társadalmi téren is érezni a hiányt, innen indult ki minden mozgalom, ha bált, mulatságot, koncertet kellett rendezni a kaszinó adta meg a hangot hozzá, most alig van mulatság, alig összejövetel.

Könyvtárát alig használják pedig magyar művek olvasása által terjesztjük a magyarságot és művelődést.

Legyen tehát vége a háborúnak s valljuk be, hogy: „peccavimus intra et extra muros.“

IRODALOM.

1848.

(Dismü a szabadságharc jubileumára.)

Még néhány hónap s nagy ünnepre virrad Magyarország. Fél százados fordulója lesz Március Idusának, a magyar szabadság hajnalhasadásának. Törvénykezés, minden hatóság, az egész nemzet ünnepre készül. De milyen lesz ez az ünnep? Méltó-e a nagy idők nagy emlékéhez? Ki tudná most megmondani. Mi csak annyit tudunk az ország ünnepéről, hogy törvényjavaslatot fognak benyújtani a Háznak. Mi lesz benne? egyelőre titok. Elegendő bajosan, mert már jóformán az időből sem futja olyan nemzeti ünnep méltó előkészítésére

Annál fényesebben, nagyszerűbben, maradandóbban ünnepet majd az irodalom és művészet. S ez természetes is. A sajtószabadság ünnepén a legtöbb kötelesség a szabad-sajtóra hárul, s a magyar sajtó eddig mindenkor híven teljesítette hazafias kötelességét.

Még csak egy fél század rohan el fölöttünk a nagy napok óta, s a szabadságharc emlékei már is elmosódnak, szertefoszlanak. Apáink még ott véreztek a küzdők sorában fiaink már csak mint mesés legendát hallják a szabadságharc vérről, könnyel, dicsőséggel teljes történetét.

Ami veszendőbe merül, homályba borul. Ime most ére nál maradandóbban megőrzi egy munka, melyet örömmel üdvözölünk március tizenötödikének ötvenéves ünnepe előtt.

Ezernyolcszáznegyvenyolc a címe a hatalmas diszműnek, amelynek címlapján három országosan tisztelt író neve pompázik. Jókai Mór, Bródy Sándor és Rákossy Viktor a munka szerkesztői. S melléjük szegődött az egész ország neves író és művészgárdája hogy megalkossák azt a nagy, pompás művet, am lyhez hasonló magyar nyelven még nem jelent meg. Nem csak alakra, díszre, a megírás és kiállítás művészetére új és meglepő a mű, de az előadás megválasztott formája is a lekalkalmasabb, talán az egyetlen hogy mélyen az elmékbe és szívekbe vésse 1848/49. minden oldalról teljes összefüggő és világos történetét.

A helyett, hogy több-kevesebb művészettel elmondaná az író, legteljesebb értelmében élénk hozza az egész kort. Szemünk elé varázsolja az eseményeket, az embereket, tetteiket és eszközeiket, mindeut: ami csak történt és hatással volt a történendőkre, s minden híven, úgy ahogy volt, ahogy megtörtént, Másfélezer művészi, nagyobbára

egykoru kép követi egymást: a szereplő személyek, a nagy idők emberei, az események, csaták, ütközetek, emlékek, ereklyék, fegyverek, kéziratok, falragaszok, aztán a kor gondolkodását és hangulatát mélyen jellemző guny- és torz-képek is. Amit csak művészet alkotott, szorgalom, tudás, becsvágy összehordhatott, ami nagy nevek révén hozzáférhető volt, mind együtt van ott a szabadságharc emlékeiből, s mindenki első szempillantásra láthatja, hogy ez a munka teljes és tökéletes, ebből nem hiányzik semmi.

A képek mellé neves írók adták a magyarázatot, röviden bár, de teljesen s oly művészettel, melyhez foghatót történelmi munkában nem találunk, nem csak Magyarországon, de sehol Európában. Irnak a munkába: Eötvös Károly, Mikszáth Kálmán, Beöthy Zsolt, Hentaller Lajos, Szilágyi Sándor, Marczali Henrik, Hanpelné Pulszky Polyxéna, Kiss József, Varga Ottó, Pósa Lajos, Mezei Ernő, Tóth Béla, Inczedy László Szederkényi Ná dor, Ignotus, Lukács Gyula, Feszty Árpád, Réthy László, Bársony István, Kálnoky Izidor, Beöthy László, Timár Szaniszló, Voniovich Géza stb.

A képek között ott találjuk: Munkácsy Mihály, Zichy Mihály, Benczur Gyula, Vágó Pál, Roskovics Ignác, Feszty Árpád, Thorma János, Pettenkoffen, Lietzenmayer, Gregusz János, Révész Imre, Papp Henrik, Linek Lajos, Faragó József, Orlay Soma, Jankó János, Burger Lajos, Kollarz, Gaczká Ferenc, Szinnyi Merse Pál, Ábrányi Lajos, Huszár Adolf, Zala György, Strobl Alajos, Fadrusz János, Köllő Miklós stb. műveit.

Aki tehát végig megy e munkán, nemcsak látja, megtanulja a szabadságharc történetét, de végig is érzi, át is éli. Megmarad az emlékezetében kitörülhetetlenül minden időkre.

Dicsőret érte a kiadóknak Révay Testvérek irodalmi intézetnek, amiért a mű árát oly olcsóra tették, hogy azt mindenki megszerezheti. Egy-egy füzet. — pedig vagy ötven művész kép s ugyanannyi kis cikk van benne. — csak harminc krajcár. Ez okon bizvást reméljük és hisszük, hogy nem lesz család Magyarországon, amelynek asztalán az új albumszerű diszmü helyet nem találja.

— A „Vasárnapi Lapok“ ez a minden ízében kitünően szerkesztett képes heti lapunk. e heti száma a következő tartalommal jelent meg: Menjünk fel a dombtetőre. költemény, Lauka Gusztávtól. — A szakadaltan munka embere Márkus József főpolgármester. — Apró igazságok, Salamon Ödöntől. — Arulás, elbeszélés, Prém Józseftől. — Könyv és mosoly, regény, Beniczkiné Bajza Lenkétől. — A mártírok, Lazzaroni-tól. — Consummatum est, Roderic-től. — Egy sötét épület emlékezete, Gróf Vay Sándortól. — Lóversenyek Boszniában, Osi Kornéltól. Cigányszerelem, elbeszélés, Zboray Aladártól. Halottak. (Visszaemlékezés az év halottaira) Képtalány. — Megfejtők. Képeinkhez.

Ezen a rendkívül gazdag tartalommal kívül 4-ik folytatásban jön Sátán Szépség 6 Felsege című regénye, képekkel gazdagon illusztrálva. — Előfizetési ár egyévre 8 frt, félévre 4 frt. negyedévre 2 frt. Kiadja a Könyves Kálmán magyarirodalmi társaság, (Budapest, VIII. ker. Kerepesi-ut 17.)

Zsardinett.

Ne tudja meg . . .

*Ne tudja meg a világ azt,
Ne tudja meg senkisémet.
Más embernek tán nevétség,
Mi nekünk üdv, édesem.*

*Elég, hogyha ketten tudjuk,
És kívülünk senkisémet . . .
Mi se tudjuk, csak érezzük
Forrón, mélyen, édesen!*

BENEDEK JÁNOS dr.

LEGENDA.

Egyszer eszébe jutott a legfőbb lénynek, hogy lazurszinü csarnokaiban nagy lakomát rendezzen.

Vendégeikül az erények voltak hivatalosak, csupán az erények, tehát csupa nő és egyetlen férfi sem.

Összegyültek sokan, apraja-nagyja. A kisebb erények kedvesebbek és erényesebbek voltak a nagyoknál, de mindnyájan megelégedettek látszottak és udvariassan társalogtak egymással, a mint közeli rokonokhoz és ismerősökhöz illik.

Akkor két szép hölgyet vett észre a legfelsőbb lény, a kik nyilván még nem ismerték egymást.

A háziur kézen fogta a hölgyeknek egyikét és a másikhoz vezette.

— A jótékonyosság! mondá amarra mutatva.

— A hála! tevé hozzá, a másikat bemutatva.

Mindkét erény rendkívül csodálkozott: mióta a világ megteremtett, annak pedig már jóideje, most találkoztak első alkalommal egymással.

A szerkesztő levelezései.

Sz. Árpádné, Hajdu-Nánds. Mint látja nagysád, nem késtünk a szép vers közlésével. Örömmel lépünk állandó összeköttetésbe.

T. Zs-mond Zsember. Tőlünk az expedició biztosan pontos, s így a lap utközben tévedhetett el. Különben a reklamált számot elküldtük.

HIRDETÉSEK.

5121. 1897 tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az ipolysági kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatónak Kovács Domonkos végrehajtást szenvedő elleni 69 frt 06 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az ezen kir. törvényszék területén lévő Inám község határában fekvő, s az ottani 128. sztjkvben I. 3—15. sorsz. a foglalt ingatlanra Kovács Domonkos neven álló fele részére 730 frt, azaz hétszáz harminc forintban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan jutalék az 1897. évi december hó 17-ik

napján délelőtti 11 órakor Inám község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fog. —

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 73 forintot, azaz hetvenhárom forintot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvény-cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170 § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék mint telekvi hatóság.

Ipolyság, 1897. szeptember 3.

László

kir. törvényszéki bíró.

4376. 1897. sz. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az ipolysági kir. törvszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Hont-megye betegápolási alapja képviselőjében Kallós János tisztí főügyész mint vhajtatónak Ungár Jakab, mint kk. Ungár Cecilia, Vilmos és Márton t. és t. gyámja vhajtást szenvedő elleni 19 frt 76 kr. betegápolási költség és jár. iránti vhajtási ügyében az ipolysági kir. törvényszék területén levő Nagy-Csalomia község határában fekvő az ottani 186. sz. tjkvben I. 1-4, és II. 1-7. sorsz. alatt foglalt ingatlanok Kohn Katalin jogán kk. Ungár Cecilia, Vilmos és Márton nevében álló $\frac{1}{13}$ részére az árverést 638 frt 10 kr. ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan jutalékok az 1897. évi nov. hó 9-ik napján délelőtti 9 órakor Nagy-Csalomia község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is adadni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan jutalékok becsárának 10%-át vagyis 64 frtot készpénzben, vagy az 1881 : LX. tc. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 : LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. törvszék mint tkvi hatóság. Ipolyságon, 1897. jul. hó 16-án.

Szeccsányi

kir. törvszéki bíró.

4375. 1897. sz. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az ipolysági kir. tszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak Naszali Muszalek Mária vhajtást szenvedő elleni 143 frt 27 kr. tőkekövetelés és jár. iránti vhajtási ügyében az ipolysági kir. törvényszék területén levő Sirak község határában fekvő az ottani 39. sz. tjkvben t. 1. sor s 141 hrsz. egész ház udvar és kertre 160 frtban és t. 2. sor. s. 23. hrsz. egész kertre 115 frtban, a t. 3. sor. 146 hrsz. egész kertre 100 frtban, a t. 5. sor. 454 hrsz. egész szántó és rétre 100 frtban, a t. 6. sor. s 500 hrsz. a foglalt egész szőlőre 130 frtban, és a t. 7. sor. s 545 hrsz. egész szőlő és présházra 144 frtban. ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1897. évi nov. hó 12-ik napján d. e. 10 órakor Sirak község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is adadni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 16 frtot, 12 frtot, 10 frtot, 10 frtot, 13 frtot és 15 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 : LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. tvszék mint tkvi hatóság. Ipolyságon, 1897. jul. hó 17-én.

Szeccsányi

kir. törvszéki bíró.

Elsőrangú hazai gyártmány

Pontos cím:

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR
RÉSZVÉNY-TÁRSULAT
B U D A P E S T.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára
mely a gazdálkodáshoz szükséges
ÖSSZES
gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

1-12
Részletes árjegyzékkel
és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szeccskavágók Morzsolók

Alapított 1858.

Budapesti Szivattyú- és Gépgyár Részvény-Társaság
(azelőtt WALSER FERENC)
Budapesten, VI., Külső váci-ut 45. szám
Sürgőnyei cím: SZIVATTYUGYÁR, BUDAPEST.
G Y Á R T;

mindenféle gőzgépet, Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40% szénmegtakarítás) petroleum és benzia-motorokat. Keretfűrészeket, körfűrészeket és csertöröket. Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenféle szivattyukat, gőz, szij és kézi hajtásra, valamint villamos üzemre. Artézi kutfelépítményeket vasból. Tűzfecskendőket és vizszállítókat, tűzoltósági, felszerelési tárgyakat. Köztisztasági szereket, öntöző-kocsikat sárkaparó és seprőgépeket, hóékeket, és uthengereket. Egészségügyi szereket, mint gőzfertőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, pócegdör tisztító készülékeket. Vas- és ércöntvényeket, harangokat. Keményöntésű acélfelületű tűzrostélyokat egyenes és kigyóalakban, valamint poligon rostélyokat. 39-40

LÉTESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszeszberendezéseket, központi fűtéseket.

Arjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.

